

Prácheňský kancionál slaví výročí

Ladislav Vaindl
redaktor MF DNES

HORAŽĎOVICE Prácheňský kancionál provází po staletí náhody i štěstí. Byl uložen kdesi v útrokách kostela svatého Klimenta na Práchni. Přežil i několik ničujících požárů. Od jeho nalezení letos uplynulo 470 let. „Za jakých okolností byl objeven, dnes nevíme. Už tehdy byl ale nejspíše zapomenutý a nepoužíval se,“ řekl Aleš Červený z horažďovického muzea, kde je vzácná kniha uložena. Nikdo netuší, z jaké doby přesně pochází. „Titulní list se nedochoval, dataci proto neznáme. Jedna hypotéza tvrdí, že kancionál pochází z konce čtrnáctého století, podle druhé byl vytvořen ve druhé polovině 15. století,“ konstatuje Červený.

Jedná se o dvaadvacet listů plných textů a notových zápisů církevních skladeb. „Začátek je psaný latinsky

na čtyřech notových linkách. Na konci jsou písně v češtině. Poslední už je psána na pěti notových linkách,“ dodává Aleš Červený. Strany nejsou číslované, proto není jisté, zda na začátku některé písně nechybějí.

Po objevení bylo dílo uloženo na horažďovické radnici. „Velkou zajímavostí je, že zde bylo umístěno i v roce 1619, kdy město zachvátil velký požár. To tehdy lehlo téměř celé popel. Oheň zničil také městské knihy. S výjimkou Prácheňského kancionálu,“ uvedla další pracovnice muzea, Barbora Freund. Během třicetileté války požár město zachvátil ještě několikrát. Na kancionál ale ani jednou plameny nedosáhly.

Díky tomu se mohl stát ozdobou velké národopisné výstavy, která se v roce 1896 odehrála v Praze. V této době začala vznikat první česká muzea. Jedním z nich bylo i to v Horažďovicích. A tak rukopis z hlavního města neputoval zpět do radnice,

Prácheňský kancionál.

Foto: Ladislav Vaindl, MAFRA

ale stal se součástí sbírky vznikající instituce. Té ho město darovalo. „Je to jedna z nejvzácnějších věcí, které tady máme. Jde o exponát, který je pro náš region velmi unikátní,“ dodává Červený. Kniha nebyla v příliš dobrém stavu. Měla rozpadlou vazbu.

V roce 2009 proto prošla rozsáhlým restaurováním. „Šlo o velmi náročný proces. Opravu prodělala celá vazba. Blok listů byl povolený a bylo zapotřebí jej rozebrat. Jednotli-

vé strany musely být očištěny. Některé mechanicky, jiné ve vodní lázni. Předtím se ale zjišťovala stálost barev. Po osušení se papírovou hmotou dolévaly,“ popisuje restaurování Červený.

Po zrestaurování dřevěných desek a kůže na povrchu restaurátoři vše svázali stejnou technologií, jako byla ta původní. „Chyběl hřbet, doplněn byl z jinak barevné kůže, aby se odlišil od původních částí,“ vysvětluje.

Kniha obsahuje také dva zápisy, které vznikly až po jejím nalezení. První pochází ze začátku 17. století a stojí v něm: „Martin Zvoník, z Benešova, byl zde zvoníkem u kněze Jiříka, na mne laskavého. Anno Domini 1604.“ Druhý je novější. V 18. století se o něj postaral městský archivář František X. Zvěřina. Text je psaný latinou a obsahuje tato slova: Cancionale Sancti Clementis di Prachin, tedy Kancionál svatého Klimenta z Práchně.